

สรุปผลการประชุมวุฒิสภา
ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
วันอังคารที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

โดย สำนักการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

วันอังคารที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมวุฒิสภา อาคารรัฐสภา (เกียกกาย) ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานวุฒิสภา เป็นประธานของที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) โดยมี พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง และนายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง ผลัดเปลี่ยนกันทำหน้าที่ประธานของที่ประชุม

ก่อนเปิดการประชุม นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง ได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาปรึกษาหารือปัญหาที่เกี่ยวกับความเดือดร้อนของประชาชนหรือปัญหาอื่นใด ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๘ จำนวน ๙ คน เป็นเวลาพอสมควร

เมื่อครบองค์ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้เปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ สรุปผลการประชุมได้ดังนี้

(๑) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม	(ไม่มี)
(๒) รับรองรายงานการประชุม	(ไม่มี)
(๓) กระทู้ถาม	(ไม่มี)
(๔) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว	จำนวน ๒ เรื่อง

๔.๑ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การบริการสุขภาพปฐมภูมิ (Primary Health Care)
คณะกรรมการการสาธารณสุขพิจารณาเสร็จแล้ว

ผลการพิจารณา

ประธานคณะกรรมการการสาธารณสุข (นายเจตน์ ศิรธรานนท์) และที่ปรึกษาคณะกรรมการการสาธารณสุขในฐานะประธานคณะอนุกรรมการศึกษาและติดตามระบบบริการสุขภาพปฐมภูมิที่มีต่อประชาชน (พลโท อ่ำพล ชูประทุม) ได้ร่วมกันเสนอรายงานต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า

การพัฒนาการสาธารณสุขมูลฐานมีแนวความคิดการดำเนินการโดยชุมชน เพื่อชุมชน มุ่งเน้นการจัดทรัพยากรทางสุขภาพโดยใช้เงื่อนไขของชุมชนเป็นสำคัญ มีการแปรสภาพจากสถานีนอนามัยมาเป็นโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล หรือ รพ.สต. ซึ่งสอดคล้องกับแผนปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขในประเด็นการปฏิรูประบบบริการปฐมภูมิ และมาตรา ๒๕๘ ข. ด้านอื่น ๆ (๕) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่บัญญัติว่า “ให้มีระบบการแพทย์ปฐมภูมิที่มีแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวดูแลประชาชนในสัดส่วนที่เหมาะสม” ตลอดจนพระราชบัญญัติระบบสุขภาพปฐมภูมิ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งใช้เป็นเครื่องมือสำคัญให้บริการปฐมภูมิไปสู่ประชาชนในทุกพื้นที่ ให้มีโอกาเข้าถึงบริการสุขภาพที่มีแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวอย่างทัดเทียมกัน ทั้งนี้ บริการสุขภาพปฐมภูมิเป็นการให้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุขที่มุ่งหมายดูแลสุขภาพของบุคคลในเขตพื้นที่รับผิดชอบในชุมชน (นอกโรงพยาบาลหลัก) โดยการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนในลักษณะองค์รวมตั้งแต่แรกเริ่ม ต่อเนื่อง และผสมผสาน ครอบคลุมทั้งการส่งเสริม ควบคุม ป้องกัน ตรวจวินิจฉัย รักษาพยาบาล และฟื้นฟูสุขภาพ โดยหน่วยบริการปฐมภูมิหรือเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิที่ประกอบด้วยแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวและคณะผู้ให้บริการสุขภาพปฐมภูมิ ซึ่งเชื่อมโยงกับครอบครัว ชุมชน และบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขระดับทุติยภูมิและตติยภูมิดังนั้น ระบบสุขภาพปฐมภูมิ จึงหมายความว่า กลไกและกระบวนการประสานความร่วมมือเพื่อจัดบริการสุขภาพปฐมภูมิ โดยการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาชน รวมทั้งการส่งต่อผู้รับบริการและการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยบริการทั้งระดับปฐมภูมิ ทุติยภูมิ และตติยภูมิ โดยมีความมุ่งหมายที่ชัดเจนในการเป็นหน่วยบริการสุขภาพที่ใกล้บ้าน สะดวก รวดเร็ว ลดความแออัด ลดการรอคอยในโรงพยาบาล ด้วยคุณภาพและมาตรฐาน และมีเป้าหมายเพื่อให้ครอบคลุมประชากร ๖๘ ล้านคน มีหน่วยบริการปฐมภูมิ ๖,๕๐๐ แห่ง ทั่วประเทศ ปัจจุบันมีหน่วยบริการปฐมภูมิที่ขึ้นทะเบียนแล้ว ๙๐๐ แห่ง และปรับหน่วยบริการสุขภาพให้เป็นเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิ ๑,๐๙๑ แห่ง ทั้งนี้ จากการศึกษาคณะกรรมการได้พบปัญหาอันเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาด้านระบบบริการปฐมภูมิที่มีอยู่หลายประการจึงควรมีการกำหนดยุทธศาสตร์และทิศทางในการพัฒนาของฝ่ายบริหาร และกำหนดการจัดการบริการสุขภาพปฐมภูมิซึ่งมีบริบทความหลากหลายของพื้นที่ให้ชัดเจน ในการนี้ คณะกรรมการจึงมีข้อเสนอแนะ ๘ ประการ ดังนี้ (๑) กำหนดทิศทางและนโยบายการดำเนินงานให้ชัดเจน (๒) สืบค้นและศึกษาพื้นที่เพื่อให้บริการสุขภาพปฐมภูมิเป็นไปตามบริบทพื้นที่ใน ๔ ลักษณะ ได้แก่ พื้นที่เขตเมืองใหญ่ (เน้นให้บริการผสมผสานหลายรูปแบบ) พื้นที่เขตเมือง (มุ่งเน้นความร่วมมือของหน่วยบริการปฐมภูมิและเครือข่าย) พื้นที่เขตชนบท (พัฒนา รพ.สต. ให้มีศักยภาพ) และพื้นที่กรุงเทพมหานคร (ใช้ทรัพยากรของหน่วยบริการทุกสังกัดและอาจจำเป็นต้องมีหน่วยบริการปฐมภูมิหรือเครือข่ายรูปแบบใหม่) (๓) มุ่งพัฒนาเขตพื้นที่ชนบท และ รพ.สต. เป็นลำดับแรก (๔) ทบทวนกรอบอัตรากำลังและบทบาทหน้าที่ของ รพ.สต. (๕) เพิ่มการผลิตแพทย์และการคงอยู่ในระบบของแพทย์จากแรงจูงใจ (๖) โอนภารกิจ รพ.สต. ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (๗) เร่งรัดให้หน่วยงานหลักในระบบสุขภาพปฐมภูมิเป็นโครงสร้างตามกฎกระทรวง และ (๘) ถอดบทเรียนสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙ (COVID 19)

ภายหลังที่คณะกรรมการได้เสนอรายงานต่อที่ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาอภิปรายแสดงความคิดเห็น สรุปได้ว่า ควรมีการพัฒนาบุคลากรทางการแพทย์ในระบบ รพ.สต. และดำเนินการให้เกิดความเชื่อมโยงและส่งต่อในระบบสุขภาพปฐมภูมิ ทุติยภูมิ และตติยภูมิ อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนผลักดันให้ระบบสุขภาพปฐมภูมิมีความเข้มแข็ง โดยกำหนดวิธีการดำเนินงานการขับเคลื่อนบริบทในพื้นที่ตามที่กำหนดให้ชัดเจน ควรพิจารณาทบทวนการยกระดับจัดตั้งหน่วยงานระดับกรมเพื่อรับผิดชอบระบบสุขภาพปฐมภูมิอย่างรอบคอบ เนื่องจากการแยกระบบบริการแต่ละระดับออกจากกันโดยผู้รับผิดชอบที่แตกต่างกัน อาจก่อให้เกิดปัญหาในการดำเนินงานได้ ควรพิจารณานำแพทย์แผนไทยและแพทย์แผนไทยประยุกต์เข้ามาร่วมดำเนินการในระบบสุขภาพปฐมภูมิเพื่อช่วยเหลือและแบ่งเบาภาระของแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว ควรพิจารณาเรื่องการถ่ายโอนอำนาจ รพ.สต. สู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้เป็นไปอย่างรอบคอบโดยพิจารณาปัจจัยที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน เช่น การสนับสนุนด้านงบประมาณ เป็นต้น ควรดำเนินการด้านระบบสุขภาพปฐมภูมิในทุกมิติ ทั้งการรักษา ป้องกัน ส่งเสริม และฟื้นฟู ตลอดจนให้ความรู้ทางการแพทย์พื้นฐานแก่ประชาชนซึ่งเป็นผู้รับบริการ เพื่อให้มีส่วนร่วมในระบบสุขภาพปฐมภูมิด้วย

คณะกรรมการได้ชี้แจงว่า ระบบสุขภาพจะต้องมีความเชื่อมโยงและสามารถส่งต่อได้ ทั้งระบบสุขภาพปฐมภูมิ ทุติยภูมิ และตติยภูมิ โดยมีกลไกการติดตามภายใต้โครงสร้างระบบสาธารณสุขที่มีประสิทธิภาพ และการบูรณาการร่วมกันของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องอื่นนอกเหนือจากกระทรวงสาธารณสุข อาทิ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โรงพยาบาลเอกชน ภาคประชาชน รวมถึงคณะกรรมการนโยบายพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับต่าง ๆ เพื่อบรรลุเป้าหมายให้ประชาชนทุกคนมีสุขภาพดีถ้วนหน้า และเนื่องจากปัจจุบันได้มุ่งให้ความสำคัญกับระบบการส่งต่อทางการแพทย์ที่มีประสิทธิภาพเป็นลำดับแรก ฉะนั้น การถ่ายโอน รพ.สต. สู่ อปท. จึงยังไม่อาจเร่งดำเนินการได้ในขณะนี้ เพราะมีผลกระทบต่อระบบการส่งต่อทางการแพทย์ดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ระบบการถ่ายโอนยังคงมีความจำเป็นในอนาคตจึงต้องพิจารณาตามสถานการณ์และความเหมาะสมต่อไป นอกจากนี้ จะได้มีการพิจารณาศึกษาเพื่อผลักดันให้แพทย์แผนไทยและแพทย์แผนไทยประยุกต์เข้ามามีส่วนร่วมในระบบสุขภาพปฐมภูมิเพื่อลดอัตราการส่งต่อทางการแพทย์ไปยังระบบทุติยภูมิและตติยภูมิด้วย จากนั้นคณะกรรมการได้ขอรับประเด็นข้อสังเกตและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของสมาชิก เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการด้านการบริการสุขภาพปฐมภูมิ (Primary Health Care) ต่อไป

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ และมีมติให้ส่งรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีพิจารณาดำเนินการต่อไป

๔.๒ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง โรควิด ๑๙ คณะกรรมการการสาธารณสุขพิจารณาเสร็จแล้ว

ผลการพิจารณา

ประธานคณะกรรมการการสาธารณสุข (นายเจตน์ ศิริธรานนท์) และรองประธานคณะกรรมการการสาธารณสุข คนที่หนึ่ง (ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ) ได้ร่วมกันเสนอรายงานต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า รายงานการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าว เป็นการรวบรวมองค์ความรู้ที่ได้ระหว่างการประชุมคณะกรรมการการสาธารณสุข จำนวน ๑๑ ครั้ง ในลักษณะของการระดมความเห็นของบุคลากรที่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญจากทุกหน่วยงานที่มีส่วนที่เกี่ยวข้อง อาทิ กรมควบคุมโรค กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กรมการแพทย์ สถาบันบำราศนราดูร องค์การเภสัชกรรม สถาบันวัคซีนแห่งชาติ สภากาชาดไทย คณะแพทยศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และนักวิชาการอิสระ ซึ่งจากการพิจารณาศึกษาพบข้อมูลองค์ความรู้ที่มีความทันสมัยและถูกต้องตามหลักวิชาการจำนวนมาก ตั้งแต่ความรู้เกี่ยวกับโรควิด ๑๙ การแพร่กระจายของเชื้อไวรัส ความเป็นมาของโรค สถานการณ์โรคในประเทศไทย ระยะฟักตัวของเชื้อ อาการเด่นของโรค เช่น มีไข้ ไอแห้ง เพสียง ไอมีเสมหะ และการรับกลืนผิดปกติ สัดส่วนการติดเชื้อของผู้มีอาการของโรคและผู้ไม่แสดงอาการ โดยพบว่าโรควิด ๑๙ มีผู้ไม่แสดงอาการของโรคเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นอันตรายอย่างมาก เนื่องจากการแพร่เชื้อในระยะฟักตัวสามารถเกิดได้แม้ไม่แสดงอาการ หรือความรู้เกี่ยวกับแนวทางที่นำมาใช้เพื่อรับมือกับโรคของหลาย ๆ ประเทศ ซึ่งแบ่งเป็น ๓ แนวทาง คือ แนวทางที่ ๑ การปล่อยไปตามธรรมชาติให้คนส่วนใหญ่ติดเชื้อจนเกิดภูมิคุ้มกันหมู่ แนวทางที่ ๒ ปิดบ้าน ปิดประเทศ ห้ามประชาชนออกนอกพื้นที่ เพื่อให้โรคสงบโดยเร็วที่สุด และแนวทางที่ ๓ แนวทางผ่อนสั้นผ่อนยาวระหว่างแนวทางที่ ๑ และแนวทางที่ ๒ โดยปรับมาตรการให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ ซึ่งเป็นแนวทางที่ประเทศไทยนำมาใช้ในปัจจุบัน รวมถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับไวรัสโคโรนาต่าง ๆ ที่ควรรู้ เช่น ไวรัสจะลอยอยู่ในอากาศได้ไม่นานจะตกลงบนพื้น และมีชีวิตอยู่ได้หลายชั่วโมง การติดเชื้อจะผ่านเยื่อที่บอบบาง และไวรัสจะถูกกำจัดได้ด้วยสบู่และแอลกอฮอล์ ๗๐ % และต้องล้างมือให้นาน ๒๐ วินาที นอกจากนี้ ยังได้พบความรู้ใหม่เกี่ยวกับโรควิด ๑๙ ที่เปลี่ยนแปลงไปจากความรู้เดิม เช่น กลุ่มเสี่ยงที่จะเสียชีวิต จากผู้สูงอายุที่มีโรคประจำตัว เป็นทุกกลุ่มอายุรวมถึงวัยรุ่นสาวที่แข็งแรง เป็นต้น การยุติของการระบาดของโรค เช่น การค้นพบวัคซีน การติดเชื้อจนคนส่วนใหญ่มีภูมิคุ้มกันหมู่ และไวรัสก่อโรคลายพันธุ์ตามธรรมชาติและหายไปจากโลก การป้องกันและควบคุมโรค การดูแลรักษา ความคืบหน้าของการวิจัยพัฒนาวัคซีนและวัคซีน ตลอดจนแนวทาง การบริหารจัดการ การผลิต การนำเข้า และการกระจายอุปกรณ์ทางการแพทย์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อสมาชิกวุฒิสภาและผู้ที่สนใจจะได้นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรค

ในทุกกระดับ โดยขณะนี้การควบคุมโควิด ๑๙ ในประเทศไทยประสบความสำเร็จในระดับที่น่าพอใจ และได้รับความชื่นชมจากทั่วโลก ซึ่งความสำเร็จที่ผ่านมาเกิดจากปัจจัยสำคัญ ๓ ประการ คือ (๑) นโยบายของรัฐบาลที่เป็นการบริหารจัดการแบบรวมศูนย์ เช่น การให้ข้อมูล การแถลงข่าว การประกาศต่าง ๆ เป็นต้น มีข้อมูลที่ชัดเจนและดำเนินการในเวลาที่เหมาะสม (๒) วัฒนธรรมในการดำเนินชีวิตของคนไทย เช่น การไหว้ การอาบน้ำเป็นประจำ การถอดรองเท้าก่อนเข้าเคหสถาน เป็นต้น ทำให้การแพร่เชื้อโรคน้อยลง (๓) ประชาชนมีวินัยและมีจิตสำนึกในการป้องกันตัวเองจากโควิด ๑๙ และมีหน่วยงานระดับท้องถิ่น โดยเฉพาะอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ดำเนินการดูแลประชาชนในท้องถิ่นอย่างใกล้ชิด นอกจากนี้ ประเทศไทยยังได้รับการคัดเลือกให้เป็นฐานการผลิตวัคซีนป้องกันโควิด ๑๙ โดยกระทรวงสาธารณสุข บริษัท สยามไบโอไซเอนซ์ จำกัด มหาวิทยาลัยอ็อกซฟอร์ด ประเทศอังกฤษ และบริษัท แอสตราเซนเนกา ได้ลงนามข้อตกลงว่า บริษัท แอสตราเซนเนกา จะมอบวัคซีนตัวอย่างที่ได้รับการรับรองแล้ว รวมถึงจะถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตวัคซีนให้กับบริษัท สยามไบโอไซเอนซ์ สำหรับใช้ภายในประเทศและให้สิทธิประเทศไทยในการจัดจำหน่ายวัคซีนให้แก่ประเทศในกลุ่มอาเซียนอีกด้วย ดังนั้น องค์ความรู้ที่รวบรวมมาจึงเป็นความรู้สำคัญในการป้องกันโรคโควิด ๑๙ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และแนวโน้มของการรักษาและแนวทางการพัฒนาของโรคดังกล่าวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อันมีผลกระทบไปทั่วโลก เพื่อให้ประเทศไทยเตรียมความพร้อมและสามารถดำเนินการแก้ไขวิกฤตการณ์ครั้งนี้ให้ผ่านพ้นไปได้อย่างดีที่สุด และเสียหายน้อยที่สุด

ภายหลังที่คณะกรรมการได้เสนอรายงานต่อที่ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาอภิปรายแสดงความคิดเห็น ตั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ สรุปได้ว่า ควรเสนอแนะศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (ศบค.) ให้มีความสำคัญและสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือ อปท. ให้มากขึ้น เพราะ อปท. เป็นหน่วยงานที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนในพื้นที่ และมีสถานที่ที่พร้อมจะสนับสนุนการบริหารจัดการโรคโควิด ๑๙ ได้เป็นอย่างดี เพียงแต่ ศบค. จะต้องประกาศหรือยกเว้นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำงบประมาณของหน่วยงานมาใช้ในกรณีการจัดการโรคโควิด ๑๙ ได้ และประเด็นเรื่องการสนับสนุนทุนวิจัย ควรจัดสรรงบประมาณภายในประเทศในการศึกษาวิจัย โดยไม่พึ่งพาทุนจากต่างประเทศ เพื่อเป็นการป้องกันมิให้ผู้ไม่หวังดีเข้ามามีส่วนร่วมในการวิจัยและพัฒนา เพราะบุคคลเหล่านี้อาจนำความรู้หรือผลสำเร็จของการศึกษาวิจัยไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ สร้างอาวุธชีวภาพ ซึ่งเป็นอันตรายต่อประชาชนทั่วโลก นอกจากนี้ กรรมการควรร่วมศึกษากับองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำรายงานเพิ่มอีกหนึ่งฉบับ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการบริหารจัดการรับมือโรคโควิด ๑๙ ที่ประสบความสำเร็จของประเทศไทย โดยเรียบเรียงความรู้ นโยบาย มาตรการ ระบบโครงสร้างสังคมไทย ความร่วมมือของแต่ละภาคส่วน เพราะจะเป็นองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ของประเทศอย่างยิ่ง

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ และมีมติให้ส่งรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีพิจารณาดำเนินการต่อไป

(๕) เรื่องที่ค้างพิจารณา

จำนวน ๒ เรื่อง

๕.๑ รายงานประจำปี ๒๕๖๒ ของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
(ตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. ๒๕๖๑)

ผลการพิจารณา

ในการพิจารณารายงานประจำปี ๒๕๖๒ ของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ของที่ประชุมวุฒิสภา มีผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.) เข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงรายงานดังกล่าว โดยนายคณิต แสงสุพรรณ เลขธิการคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เป็นผู้นำเสนอรายงานต่อที่ประชุม

จากนั้นประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้คณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง โดยที่ปรึกษาคณะกรรมการ (นายสมศักดิ์ โชติรัตน์ศิริ) ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา ได้มีมติมอบหมายให้พิจารณา ให้ความเห็นและข้อสังเกตต่อรายงานฯ ดังกล่าว ได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.) เป็นหน่วยงานของรัฐมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการลงทุน ยกกระตือรือร้นนวัตกรรมและพัฒนาเทคโนโลยีขั้นสูงในประเทศไทย ทำหน้าที่อำนวยความสะดวกด้านการติดต่อดำเนินธุรกิจ ตลอดระยะเวลาของโครงการ และประสานงานอย่างใกล้ชิดกับหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนอื่น ๆ เพื่อให้การดำเนินโครงการประสบความสำเร็จตามนโยบายที่กำหนด คณะกรรมการได้ศึกษารายงานผลการดำเนินการของ สกพอ. ประจำปี ๒๕๖๒ แล้วมีข้อสังเกตว่า สกพอ. ควรมีการประเมินผลโครงการในภาพรวมทุกมิติ เช่น ประเมินแรงจูงใจด้านสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ของนักลงทุน ประเภทของอุตสาหกรรมเป้าหมาย ความพร้อมของกำลังแรงงาน ความเชื่อมั่นของนักลงทุน เป็นต้น ควรเร่งรัดผลการดำเนินงานโครงการสำคัญต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ เพื่อให้สามารถเป็นกลไกขับเคลื่อนการลงทุน ยกกระตือรือร้นขีดความสามารถในการแข่งขัน สนับสนุนให้เศรษฐกิจไทยในภาพรวมมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น สกพอ. ควรให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนพัฒนาผังเมืองของเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยมีการกำหนดเขตปลอดภัยด้านสาธารณสุข ควรผลักดันเขตส่งเสริมศูนย์นวัตกรรมการแพทย์ครบวงจร ควรให้ความสำคัญกับการผลิตกำลังคนที่มีคุณสมบัติตรงตามความต้องการของอุตสาหกรรมเป้าหมายในพื้นที่และผ่านการให้การศึกษาลักษณะ Demand Driven Education Development ในแต่ละกลุ่มอย่างเหมาะสม ควรสนับสนุนและส่งเสริมระบบการศึกษาระดับอุดมศึกษาหรืออาชีวศึกษา ด้านการยกระดับการสร้างแรงจูงใจในการลงทุน สกพอ. ควรศึกษาข้อจำกัดการใช้ประโยชน์จากสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ภายใต้พระราชบัญญัติการเพิ่มขีด

ความสามารถในการแข่งขันของประเทศสำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย พ.ศ. ๒๕๖๐ ควรพิจารณาปรับปรุงการให้สิทธิประโยชน์ด้านอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้เหมาะสม ควรติดตามการร่วมทุนในโครงการศูนย์ซ่อมบำรุงอากาศยานอยู่ตะเภา ด้านการยกระดับการสร้างการรับรู้ให้กับประชาชนในพื้นที่ สกพอ. ควรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ผลกระทบ และประโยชน์ที่ประชาชนในพื้นที่จะได้รับอย่างต่อเนื่อง และควรมีรูปแบบการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกไปเป็นต้นแบบการพัฒนาในพื้นที่เศรษฐกิจอื่น ๆ

ภายหลังจากที่คณะกรรมการได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาแล้ว ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาอภิปรายและมีข้อซักถาม สรุปได้ว่า สกพอ. ควรทำแผนประชาสัมพันธ์โครงการภายใต้เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกให้ประชาชนรับทราบอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความรับรู้และเข้าใจถึงผลความสำเร็จของโครงการที่จะสามารถสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่ได้ การพัฒนาพื้นที่ควรต้องครอบคลุมและเข้าถึงชุมชน เช่น การสร้างถนนเข้าสู่หมู่บ้าน ให้นำเงินของกองทุนไปช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ให้มากที่สุด การถมทะเลเพื่อเพิ่มพื้นที่การพัฒนาฯ จะทำให้เส้นเขตแดนชายทะเลเปลี่ยนแปลงไปซึ่งจะกระทบต่อทะเลอาณาเขตของไทยจึงควรศึกษาผลกระทบในเรื่องดังกล่าวด้วย ควรให้ความสำคัญกับประชาชนในพื้นที่โดยต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนให้มากขึ้น และต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับโครงการต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อประชาชน ต้องสร้างมาตรฐานวิชาชีพเพื่อการพัฒนาบุคลากรตามระดับขีดความสามารถซึ่งเป็นแรงจูงใจในการแข่งขันเข้าสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้น EEC เป็นโครงการพัฒนาพื้นที่เพื่อดำเนินการอุตสาหกรรมขนาดใหญ่จึงควรมีการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA) ด้วย ควรมีการดำเนินการตามกระบวนการทางศาลอย่างจริงจังกับกลุ่มที่ออกมาต่อต้านขัดขวางการดำเนินการโครงการต่าง ๆ โดยการกล่าวอ้างว่าเป็นตัวแทนของประชาชนเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม ควรมีการบริหารจัดการปัญหาในพื้นที่พัฒนาฯ ที่เกี่ยวกับปัญหาการจราจรติดขัด การกำจัดขยะที่มีจำนวนมาก

หลังจากนั้นเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ได้ตอบชี้แจงสรุปได้ว่า สกพอ. ได้ดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการเศรษฐกิจฯ ได้แก่ มีการประเมินผลโครงการอย่างต่อเนื่องและในทุกมิติซึ่งพบมิติใหม่เพิ่มขึ้นทุกปี ได้เร่งรัดการดำเนินงานทุกโครงการ มีการสร้างแรงจูงใจนักลงทุนด้านสิทธิประโยชน์ มีการจัดทำต้นแบบการพัฒนาพื้นที่ โดยมีแนวคิดพัฒนาพื้นที่ภาคใต้ เช่น จังหวัดชุมพร จังหวัดระนอง มีการจัดหลักสูตรมาตรฐานวิชาชีพที่เหมาะสมกับคนไทย ได้นำเงินของกองทุนมาใช้ในการพัฒนาและช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ และขอรับข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่สมาชิกวุฒิสภาได้อภิปรายแสดงความเห็นไปพิจารณาดำเนินการต่อไป เช่น เรื่องการจัดให้มีการประชาสัมพันธ์โครงการให้มากขึ้น การใช้การขนส่งทางรถไฟให้มากขึ้น การศึกษาเรื่องทะเลอาณาเขต การประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA)

ที่ประชุมพิจารณารับทราบ

**๕.๒ รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี ๒๕๖๒ ขององค์การกระจายเสียง
และแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ส.ส.ท.)
(ตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย
พ.ศ. ๒๕๕๑)**

ผลการพิจารณา

ในการพิจารณารายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี ๒๕๖๒ ขององค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ส.ส.ท.) ของที่ประชุมวุฒิสภา มีผู้แทนจากองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย (ส.ส.ท.) เข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงรายงานดังกล่าว โดยรองศาสตราจารย์ ดร.เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง ประธานกรรมการนโยบาย ส.ส.ท. และรองศาสตราจารย์วิลาสินี พิพิธกุล ผู้อำนวยการ ส.ส.ท. กับคณะ เป็นผู้นำเสนอรายงานต่อที่ประชุม

จากนั้นประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค และคณะกรรมการการเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และการโทรคมนาคม โดยโฆษกคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค และโฆษกคณะกรรมการการเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และการโทรคมนาคม (นายนิพนธ์ นาคสมภพ เป็นผู้แทนของคณะกรรมการทั้ง ๒ คณะ) ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญกิจการวิสามัญวุฒิสภาได้มีมติมอบหมายให้พิจารณาให้ความเห็นและข้อสังเกตต่อรายงานฯ ดังกล่าว ได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า ส.ส.ท. ได้ทำหน้าที่เป็นสื่อสาธารณะตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๑ อย่างครบถ้วน อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการร่วมกันได้มีข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานของ ส.ส.ท. ดังนี้ (๑) ด้านการผลิต ควรสร้างกระแสความสนใจต่อประเด็นสาธารณะในหลายรูปแบบอย่างต่อเนื่อง และควรผลิตสื่อออนไลน์ให้ประชาชนใช้เป็นแหล่งตรวจสอบข้อมูลข่าวสารอย่างครบถ้วน (๒) ด้านการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร ควรปรับกระบวนการนำเสนอข่าวให้สามารถเผยแพร่ได้อย่างรวดเร็ว ตามความเป็นจริงที่ประจักษ์ตลอด ๒๔ ชั่วโมง และ (๓) ข้อเสนอแนะในภาพรวม ในการให้บุคคลภายนอกผลิตรายการต้องคำนึงถึงความเป็นสื่อสาธารณะภายใต้ภารกิจขององค์กร และควรนำส่งรายงานข้อมูลข่าวสารที่เผยแพร่ทางสถานีไปถึงหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจดำเนินการตลอดจนติดตามรายงานผลให้ประชาชนทราบ

ภายหลังจากที่คณะกรรมการได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาแล้ว ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาอภิปรายและมีข้อซักถาม สรุปได้ว่า (๑) ควรใช้พื้นที่ในฐานะสื่อสาธารณะนำเสนอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับวิกฤตการณ์ทางการเมืองปัจจุบันอย่างถูกต้องในมุมมองที่เป็นกลางเพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้เกิดความรักสามัคคี เข้าใจถึงความสำคัญของสถาบันหลัก ๓ สถาบัน ขณะเดียวกันก็ทำหน้าที่เป็นเกราะคุ้มครองเยาวชน ย้ำเตือนให้ประชาชนตระหนักรู้อย่างมีสติโดยใช้ปัญญาในการแก้ไข

หรือยุติปัญหา เป็นเวทีในการสร้างความสมานฉันท์ ทั้งนี้ อัจฉนาเสนอเป็นสารคดีสั้นเพื่อนำติดตาม และจดจำ (๒) ควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องในจุดยืนที่เป็นกลางและเป็นพื้นที่เรียนรู้สาธารณะสำหรับทุกคน ตลอดจนปรับตัวในการนำเสนอข่าวสารเป็น ๓ ระดับ คือ ระดับโลก ระดับประเทศ และระดับภูมิภาค ชุมชน และท้องถิ่น โดยนำเสนอข่าวแต่ละระดับให้มีปริมาณความเหมาะสมในแต่ละสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป (๓) ควรปรับผังรายการให้มีความยืดหยุ่นโดยเฉพาะในช่วงที่เกิดวิกฤตการณ์ต่าง ๆ โดยสอดแทรกวิชาการ และการเรียนรู้ที่เหมาะสม และมีรูปแบบการนำเสนอที่กระชับ จัดกลุ่มเนื้อหารายการ กลุ่มอายุผู้ชม ให้เหมาะสมกับช่วงเวลาออกอากาศ ตลอดจนสร้างความรู้เท่าทันให้กับประชาชนในเรื่องที่เป็นประเด็นสำคัญ เช่น การเมือง การสาธารณสุข เพื่อมิให้เกิดการชี้นำประชาชนไปในทางที่ผิดโดยใช้ศักยภาพของสถานี บุคลากร และการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนอื่น (๔) ควรจัดให้มีการนำเสนอพระมหากษัตริย์คุณของ สถาบันพระมหากษัตริย์ต่อสังคมไทย โดยเฉพาะด้านการแพทย์ การสาธารณสุข ตั้งแต่ในอดีตจนถึง ในสมัยรัชกาลปัจจุบัน และเพิ่มรายการเกมส์โชว์หรือเรียลลิตี (Reality) เกี่ยวกับการทำความดีโดยมุ่งเน้น กลุ่มเยาวชน เพิ่มบทบาทด้านทักษะความเข้าใจและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital literacy) ส่งเสริมการออม เพื่อปลูกฝังวินัยทางการออมให้เด็กและเยาวชน นอกจากนี้ ควรจัดทำรายการสปิริตออฟไทยแลนด์ (Spirit of Thailand) เพื่อนำเสนอความรู้ประวัติศาสตร์ไทยเพื่อแสดงความเชื่อมโยงในแต่ละส่วนแต่ละพื้นที่ ที่มา และความสำคัญของสถานที่ที่ได้รับการประกาศให้เป็นมรดกโลก และนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับ นักข่าวพลเมือง ท้องถิ่น พหุวัฒนธรรม ศาสนา และการส่งเสริมประชาธิปไตย โดยเพิ่มบทบาทในเชิงรุก วิจัย และการสืบค้น ให้แตกต่างจากสถานีโทรทัศน์ช่องอื่น สร้างความตระหนักรู้ ประวัติศาสตร์ ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและสังคม การสร้างอาชีพ และสะท้อน ความเป็นจริงของสังคมไทย (๕) ควรนำแนวคิดทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้บนพื้นฐานของ การใช้ปัญญา คุณธรรม จริยธรรม และนำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ มาปรับใช้ร่วมด้วย (๖) ควรสนับสนุนการติดตามการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติของวุฒิสภา มิใช่มองว่าเป็นองค์กรในแง่การสืบทอดอำนาจ นอกจากนี้ ยังมีประเด็นคำถามเพิ่มเติมอื่น ๆ ได้แก่ ส.ส.ท. มีแนวทางในการสร้างเครือข่ายหรือหุ้นส่วนทางสังคมอย่างไร ค่าใช้จ่ายในการประชาสัมพันธ์ และดำเนินงานมีรายละเอียดเป็นอย่างไร

หลังจากนั้นประธานกรรมการนโยบาย ส.ส.ท. และผู้อำนวยการ ส.ส.ท. ได้ร่วมกันตอบชี้แจง สรุปได้ว่า ส.ส.ท. ยืนยันการทำหน้าที่เป็นทางออกให้แก่ประเทศไม่ว่าสถานการณ์ทางการเมืองจะวิกฤต เพียงใดก็ตาม และพร้อมรับเป็นเวทีสร้างความสมานฉันท์โดยขอความร่วมมือจากสมาชิกวุฒิสภา ยืนยันการนำเสนอแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงในรายการต่าง ๆ ของสถานีอย่างต่อเนื่อง การแก้ไขปัญหา COVID 19 จะทำหน้าที่ร่วมกับทุกภาคส่วนเพื่อให้เข้าถึงประชาชน การตั้งเป้าหมายในการดำเนินงาน ในปี ๒๕๖๔ ในเรื่องการแก้ปัญหาปากท้องของประชาชน การส่งเสริมรายการเกี่ยวกับครอบครัว การสร้างความสัมพันธ์กับคนต่างวัย เด็กเยาวชน และสังคมสูงวัย ตลอดจนรายการที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยหาทางออกของสังคม การจัดทำช่องโทรทัศน์เพื่อการเรียนรู้หรือ ALTV ดำเนินการบนใบอนุญาต ฉบับทดลองและอยู่ระหว่างการขอใบอนุญาตฉบับจริงโดยมีการขยายไปในแพลตฟอร์ม (platform) อื่น

เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ทั้งนี้ ทุกแพลตฟอร์มออนไลน์เต็มประสิทธิภาพ ๒๔ ชั่วโมง การสนับสนุนให้มิ้นักข่าวพลเมืองโดยมีการเตรียมแพลตฟอร์มเพื่อการอบรมดังกล่าว การดำเนินงานร่วมกับสถาบันการศึกษาเพื่อนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับท้องถิ่น การส่งเสริมวัฒนธรรมโดยจัดทำรายการใหม่ ที่ชื่อว่าโปรดออฟไทยแลนด์เพื่อเผยแพร่สู่สาธารณชนและสากล ส่วนประเด็นเรื่องงบประมาณ ประชาสัมพันธ์เป็นการใช้ขออนกราวน์ (On Ground) เพื่อเปิดพื้นที่เรียนรู้ จัดกิจกรรม ในแต่ละภูมิภาค รวมทั้งการเปิดตัวรายการต่าง ๆ ของสถานี จึงเป็นที่มาของรายได้เกินกว่า ๒,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งเป็นไปตามกฎหมาย ทั้งนี้ ส.ส.ท. ยืนยันว่าจะเป็นสถานีโทรทัศน์ที่เป็นโรงเรียนแห่งการเรียนรู้ ของทุกช่วงวัย ให้คนไทยรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกและสังคม

ที่ประชุมพิจารณารับทราบ

(๖) เรื่องที่เสนอใหม่	(ไม่มี)
(๗) เรื่องอื่น ๆ	(ไม่มี)

เลิกประชุมเวลา ๑๘.๔๐ นาฬิกา

